

แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอขามเฒ่า
จังหวัดกำแพงเพชร*

GUIDELINES OF DEVELOPMENT TO ENHANCE LIFELONG LEARNING IN
EDUCATION OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOLS IN KHANU
WORALAKSABURI DISTRICT, KAMPHAENG PHET PROVINCE

ภุรินทร์ กอบัวกลาง¹ และ บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์²

Purinut Kawbuaklang¹ and Bandhit Chatwirote²

¹⁻²มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

¹⁻²Kamphaeng Phet Rajabhat University, Thailand

¹Corresponding Author's Email: artzamamacola@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต จำแนกตามประเภทการทำงานและวิทยฐานะ 3) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต 4) เพื่อประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 123 คน และผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า แบบบันทึกการสนทนากลุ่มและแบบตรวจสอบ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าร้อยละ การแจกแจงความถี่ จัดลำดับความสำคัญ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบความแปรปรวน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่าด้านที่มีความถี่สูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วม 2) การเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า จำแนกตามประเภทการทำงาน และจำแนกตามวิทยฐานะ โดยภาพรวม มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า (1) สถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความยืดหยุ่นและทันสมัย (2) สถานศึกษาควรกำหนดทิศทางสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการวิเคราะห์บริบท เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ และ

* Received 18 February 2026; Revised 9 March 2026; Accepted 9 March 2026

จุดยืนของสถานศึกษาให้ชัดเจน (3) สถานศึกษาควรวางแผนและวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้ข้อมูลและเทคโนโลยี (4) สถานศึกษาควรบริหารทรัพยากรเชิงรุกและยึดหลักความคุ้มค่า (5) สถานศึกษาควรบริหารเทคโนโลยีโดยยึดหลักความคุ้มค่าและความปลอดภัย

คำสำคัญ: แนวทางพัฒนาการบริหาร, การเรียนรู้ตลอดชีวิต, โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

Abstract

The purposes of this research were 1) study the states and problems of management to enhance lifelong learning. 2) compare the management for enhancing lifelong learning by work experience and professional level. 3) find the guidelines to enhance lifelong learning in the aforementioned schools. 4) evaluate the proposed guidelines. The sample group consisted of 123 school administrators and teachers. The research instruments were a rating scale questionnaire, a focus group discussion recording form, and an evaluation form. Data were analyzed using percentage, frequency ranking, mean, standard deviation, t-test (Independent), and F-test (One-Way ANOVA).

The research findings were as follows: 1) The overall condition of educational administration for promoting lifelong learning was found to be at a moderate level. Regarding the problems in educational administration for promoting lifelong learning, the aspect with the highest frequency was participation. 2) The comparison of the conditions of educational administration for promoting lifelong learning revealed that, when classified by work experience and by academic rank, there were statistically significant differences at the .05 level overall. 3) The guidelines for developing educational administration to promote lifelong learning indicated that: (1) educational institutions should have developed flexible and up-to-date school curricula; (2) educational institutions should have established clear institutional directions through contextual analysis in order to define their vision, identity, and positioning; (3) educational institutions should have conducted planning and problem analysis based on data and technology; (4) educational institutions should have implemented proactive resource management based on the principle of cost-effectiveness; and (5)

educational institutions should have managed technology in accordance with the principles of cost-effectiveness and safety.

Keywords: Administration, Lifelong learning, Educational Opportunity Expansion Schools

บทนำ

การศึกษาในปัจจุบันได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกในมิติต่าง ๆ ต่อความสามารถในการปรับตัวของประเทศไทย พบว่า ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องพัฒนา กำลังคนในรูปแบบใหม่ ที่ประกอบด้วยทักษะและความรู้ซึ่งสอดคล้องกับบริบทโลกและตอบ โจทย์ความท้าทายหลักของประเทศ อีกทั้งต้องมีความหลากหลาย ยืดหยุ่น สามารถปรับตัว รองรับการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตต่าง ๆ ได้อย่างทันทั่วทั้ง ระบบการศึกษาในปัจจุบันซึ่งมุ่งเน้นการเรียนรู้ตั้งแต่ช่วงวัยต้นจนอาศัยความรู้ที่ได้รับจนตลอด ชีวิต จึงไม่เพียงพอต่อการรับมือกับบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในมิติของ เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิต ส่งผลให้ประชากรมีแนวโน้มต้องประกอบอาชีพหลาย รูปแบบตลอดชีวิต ดังนั้น จึงจำเป็นต้องจัดทำนโยบายและกลไกส่งเสริม “การเรียนรู้ตลอด ชีวิต” เพื่อให้ประชาชนสามารถปรับตัวและพัฒนาทักษะได้อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ, 2563, หน้า 13) การส่งเสริม ให้ประชากรสามารถศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงชีวิต (lifelong learning) รวมทั้งเกิดสมรรถนะและความฉลาดรู้ (literacy) ในมิติต่างๆ ที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อ การดำเนินชีวิต นับเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความพร้อมให้บุคคลสามารถปรับตัวได้อย่าง ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง โดยการจัดบริบทและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วย ตนเองตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนถือเป็นองค์ประกอบหลักที่ สนับสนุนให้กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา, 2564, หน้า 9)

บริบทของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอขามเฒ่าบุรี พบว่า โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ประสบปัญหาสอดคล้อง กันในสามมิติ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนการสอน ด้านความพร้อมของปัจจัย สนับสนุน และด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าขณะนี้ยังไม่สอดคล้องกับ หลักการ “การเรียนรู้ตลอดชีวิต” ที่ควรเอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะการบริหารจัดการในยุค ดิจิทัล ในด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนขนาดใหญ่แต่ละแห่งยังใช้ระบบแพลตฟอร์มแยกกัน ทำให้ผู้บริหารต้องบริหารหลายโรงเรียนพร้อมกัน ส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดแคลนบุคลากรใน การปฏิบัติการหลักและยากต่อการควบคุมคุณภาพการศึกษา ในด้านการเรียนการสอน

ครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะในการออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับห้องเรียนขนาดเล็กหรือรูปแบบการสอนกลุ่มหลายระดับชั้นร่วมกัน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2, 2567, หน้า 46) ส่งผลให้การพัฒนาบุคลากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลไม่เป็นไปอย่างเต็มศักยภาพ

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความสำคัญต่อการส่งเสริมพัฒนาและขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำดวนรณรงค์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอลำดวนรณรงค์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอลำดวนรณรงค์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและวิทยฐานะ
3. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอลำดวนรณรงค์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร
4. เพื่อประเมินแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอลำดวนรณรงค์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร

สมมติฐานการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอลำดวนรณรงค์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน มีความแตกต่างกัน
2. สภาพการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอลำดวนรณรงค์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามวิทยฐานะ มีความแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ประจำปีการศึกษา 2568 จาก 12 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 178 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2, 2567, หน้า 68)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ประจำปีการศึกษา 2568 ได้จากการสุ่มประชากรโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางจี้และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1986 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 123 คน โดยผู้บริหารใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 12 คน และครูผู้สอนใช้วิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย โดยการจับฉลาก จำนวน 111 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำดวนบุรี สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ได้จากการสังเคราะห์การบริหารสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาโดยข้อกำหนดคำให้เลือกตอบมากกว่าหนึ่งคำตอบ (Multiple response) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ทำการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

2.2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focused Group) เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

2.3 แบบประเมินซึ่งได้นำแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร มาจากขั้นตอนที่ 2 โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบประเมินเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Questions)

ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอขามเฒ่าลพบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 สร้างเครื่องมือดังนี้ 1) ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) กำหนดขอบข่ายการสร้างแบบสอบถามตามกรอบนิยามศัพท์ของตัวแปร 3) สร้างข้อคำถามตามขอบข่ายที่กำหนดภายใต้การให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา 4) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบและประเมินความตรงเชิงเนื้อหาและนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ โดยค่าความสอดคล้องในแต่ละข้อนั้นมีค่าอยู่ 1.00 5) คัดเลือกข้อคำถามรายข้อนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือดังนี้ 1) นำแบบสอบถามที่ผ่านการเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 30 คน 2) นำผลการทดลองใช้แบบสอบถามไปหาความเชื่อมั่น โดยการหาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม .983 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ 1) ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากคณะครูสตร มหวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอขามเฒ่าลพบุรี สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ 2) ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมคิวอาร์โค้ด แบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ (Google Forms) ผ่านช่องทางระบบจัดการสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 (E-Office) 3) และได้รับการตอบกลับร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) 2) การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอขามเฒ่าลพบุรี จังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของบุญชม ศรีสะอาด (2560, หน้า 121 ; อ้างถึงใน ธันยรัตน์ กอสัมพันธ์, 2567 หน้า 88) 3)

ข้อมูลเกี่ยวกับเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก (Multiple Responses) โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และจัดลำดับความสำคัญ 4) การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการบริหารสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำลูกขัน จังหวัดกาฬสินธุ์ กับประสบการณ์ทำงานและวิทยฐานะ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ได้แก่ น้อยกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป วิเคราะห์ข้อมูลแบบ t-test Independent และจำแนกตามวิทยฐานะ ได้แก่ ครูผู้ช่วย, ไม่มีวิทยฐานะ และมีวิทยฐานะ วิเคราะห์ข้อมูลแบบ F-test (One-way ANOVA) 5) การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focused Group) เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอลำลูกขัน จังหวัดกาฬสินธุ์ มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จัดลำดับและจัดหมวดหมู่ 6) แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอลำลูกขัน จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำลูกขัน จังหวัดกาฬสินธุ์ แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำลูกขัน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวม

ด้านที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการเรียนรู้	3.42	0.20	ปานกลาง
2	ด้านการบริหารจัดการ	3.43	0.20	ปานกลาง
3	ด้านการมีส่วนร่วม	3.36	0.20	ปานกลาง
4	ด้านการระดมทรัพยากร	3.30	0.22	ปานกลาง
5	ด้านการเทคโนโลยี	3.35	0.23	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.37	0.15	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำลูกขัน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ อยู่ระดับปานกลาง รองลงมาได้แก่ ด้านการเรียนรู้ อยู่ระดับปานกลาง ด้านการมีส่วนร่วม

ร่วม อยู่ระดับปานกลาง ด้านการเทคโนโลยี อยู่ระดับปานกลาง และด้านการระดมทรัพยากร อยู่ระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. ปัญหาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

ผลการวิเคราะห์ปัญหาที่มีความถี่สูงสุด ดังนี้ 1) ผู้ปกครองและชุมชนมีการตระหนักถึงบทบาทสำคัญของตนในการมีส่วนร่วมส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนค่อนข้างน้อย 2) สถานศึกษาได้รับงบประมาณยังไม่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างครอบคลุม 3) ผู้อำนวยการสถานศึกษามีการนำกลยุทธ์ที่ตอบสนองบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มาใช้ได้ยังไม่ครอบคลุม 4) ครูผู้สอนมีการสร้างแรงกระตุ้นให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองค่อนข้างน้อย 5) สถานศึกษายังมีข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี เช่น การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตหรืออุปกรณ์ดิจิทัล ที่ยังไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้อย่างทั่วถึง 6) สถานศึกษามีอุปกรณ์ดิจิทัลที่มีอยู่อย่างจำนวนจำกัด หรือบางส่วนอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมใช้งาน

3. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและวิทยฐานะ

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอลำดวนบุรีจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวม

ข้อที่	สภาพการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน				t	Sig.
		ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป			
		(n=61)		(n=62)			
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1	ด้านการเรียนรู้	3.45	0.19	3.41	0.19	1.284	.202
2	ด้านการบริหารจัดการ	3.46	0.16	3.42	0.16	1.588	.115
3	ด้านการมีส่วนร่วม	3.35	0.16	3.38	0.21	-.966	.335
4	ด้านการระดมทรัพยากร	3.33	0.20	3.29	0.24	1.128	.261
5	ด้านเทคโนโลยี	3.42	0.25	3.30	0.21	2.774	.006*
	รวม	3.40	0.10	3.36	0.11	2.313	.022*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวม ($t = 2.313$, $Sig. = 0.022$) มี

ความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเทคโนโลยี ($t = 2.774$, Sig. = 0.006) มีสภาพการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 แสดงค่าความแปรปรวนการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามวิทยฐานะ

ข้อที่	รายการ	ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1	ด้านการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	.183	.091	2.635	.076
		ภายในกลุ่ม	120	4.160	.035		
		รวม	122	4.343			
2	ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.081	.041	1.542	.218
		ภายในกลุ่ม	120	3.155	.026		
		รวม	122	3.236			
3	ด้านการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	2	.075	.038	1.108	.334
		ภายในกลุ่ม	120	4.074	.034		
		รวม	122	4.149			
4	ด้านการระดมทรัพยากร	ระหว่างกลุ่ม	2	.143	.072	1.458	.237
		ภายในกลุ่ม	120	5.904	.049		
		รวม	122	6.047			
5	ด้านเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	2	.961	.480	10.031	.001*
		ภายในกลุ่ม	120	5.747	.048		
		รวม	122	6.708			

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าความแปรปรวนการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามวิทยฐานะ ด้านการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการระดมทรัพยากร ไม่แตกต่างกัน และด้านเทคโนโลยี มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการวิเคราะห์การหาแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีดังนี้ 1) สถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความยืดหยุ่นและทันสมัย 2) สถานศึกษาควรกำหนดทิศทางสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการวิเคราะห์บริบท เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ และจุดยืนของสถานศึกษาให้ชัดเจน 3) สถานศึกษาควรวางแผนและวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้ข้อมูลและเทคโนโลยี 4) สถานศึกษาควรบริหารทรัพยากรเชิงรุกและยืด

หลักความคุ้มค่า 5) สถานศึกษาควรบริหารเทคโนโลยีโดยยึดหลักความคุ้มค่าและความปลอดภัย

5. ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า โดยภาพรวม มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1. สภาพการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ รองลงมาได้แก่ ด้านการเรียนรู้ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการเทคโนโลยี และด้านการระดมทรัพยากร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษายังมุ่งเน้นการบริหารตามภารกิจประจำ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานขั้นพื้นฐาน แต่ยังขาดแรงขับเคลื่อนเชิงกลยุทธ์เนื่องจากข้อจำกัดด้านภาระงานที่ซ้ำซ้อนของครูในโรงเรียนขยายโอกาส ประกอบกับการใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรยังคงอิงตามงบประมาณจากภาครัฐเป็นหลัก จึงทำให้การจัดการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของชุมชนยังไม่สามารถยกระดับให้มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูมิภควัชร จูมพงศ์คชศร และคณะ (2568) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า ผลการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประกอบไปด้วย 5 ส่วน คือ การกำหนดนโยบายและแผนการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการเรียนรู้ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การสร้างแหล่งเรียนรู้และโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษา และการส่งเสริมความร่วมมือและเครือข่ายทางการศึกษา ผลการประเมินและรับรองการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภาพรวมผ่านการประเมินและรับรองด้านความเหมาะสมด้านความถูกต้อง ด้านความเป็นประโยชน์ และด้านความเป็นไปได้

2. ผลการศึกษาปัญหาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า 1) ด้านการเรียนรู้ ข้อที่พบปัญหามากที่สุด ได้แก่ ครูผู้สอนมีการสร้างแรงกระตุ้นให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองค่อนข้างน้อย 2) ด้านการบริหารจัดการ ข้อที่พบปัญหามากที่สุด ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษามีการนำกลยุทธ์ที่ตอบสนองบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มาใช้ได้ยังไม่ครอบคลุม 3) ด้านการมีส่วนร่วม ข้อที่พบปัญหามากที่สุด ได้แก่ ผู้ปกครองและชุมชนมีการตระหนักถึงบทบาทสำคัญของตนในการมีส่วนร่วมส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนค่อนข้างน้อย 4) ด้านการระดมทรัพยากร ข้อที่พบปัญหามากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาได้รับงบประมาณยังไม่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

อย่างครอบคลุม 5) ด้านเทคโนโลยี ข้อที่พบปัญหามากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษายังมีข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี เช่น การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตหรืออุปกรณ์ดิจิทัล ที่ยังไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้อย่างทั่วถึง และสถานศึกษามีอุปกรณ์ดิจิทัลที่มีอยู่อย่างจำนวนจำกัด หรือบางส่วนอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิธิภัทร บาลศิริ (2568) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ฝั่งธนบุรี กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สมรรถนะของบุคลากร การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สมรรถนะการบริหาร ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง รูปแบบการบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย การวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา การประเมินสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การกำหนดทิศทางทางการพัฒนาของสถานศึกษา การกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา การปฏิบัติตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา การประเมินกลยุทธ์ของสถานศึกษา แนวคิดที่สำคัญ ได้แก่ การบริหารสถานศึกษา การบริหารเชิงกลยุทธ์ การเรียนรู้ตลอดชีวิต การศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สมรรถนะของครูผู้สอน

3. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และวิทยฐานะ ดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเทคโนโลยี มีสภาพการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความแตกต่างทางทักษะดิจิทัลและการรับรู้ถึงความสำคัญของเทคโนโลยีตามยุคสมัย โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยมีความคุ้นเคยและขีดความสามารถในการนำนวัตกรรมมาปรับใช้ในการบริหารจัดการได้คล่องตัวกว่า ในขณะที่บุคลากรที่มีประสบการณ์มากอาจยังยึดติดกับรูปแบบการบริหารจัดการแบบดั้งเดิม ประกอบกับ การได้รับโอกาสในการพัฒนาทักษะดิจิทัลที่ไม่เท่ากัน ตามช่วงเวลาของการปฏิบัติราชการ ส่งผลให้มุมมองต่อสภาพการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนฤเบศร์ ลือเรือง (2567) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต พบว่า การส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลคือการใช้เครื่องมือและ

แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยไม่จำกัดอยู่แค่ในห้องเรียน เช่น การเรียนออนไลน์ และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ เทคโนโลยีช่วยให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา และสามารถปรับตามความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้ยังช่วยให้การเรียนรู้เฉพาะบุคคล เป็นไปได้ผ่านการใช้ AI และ Big Data ในการปรับเนื้อหาการเรียนรู้ให้เหมาะสม ในประเทศไทยมีโครงการต่างๆ เช่น Thai MOOCs และ Digital Learning Ecosystem ที่สนับสนุนการเรียนรู้อย่างยิ่งย่น

3.2 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามวิทยฐานะ พบว่า โดยภาพรวมจำแนกตามวิทยฐานะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ที่มิมีวิทยฐานะ ครูผู้ช่วย ผู้ที่ไม่มีวิทยฐานะ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความแตกต่างด้านทัศนคติ ความรู้ทางด้านนวัตกรรมทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยกลุ่มครูผู้ช่วยและผู้ที่ยังไม่มีวิทยฐานะมักเป็นบุคลากรรุ่นใหม่ที่มีความรู้และมีแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการทำงานได้คล่องตัวกว่า จึงมองสภาพการบริหารจัดการในทิศทางที่เป็นบวก ประกอบกับ บทบาทในฐานะผู้ปฏิบัติงาน ที่ทำให้เห็นผลสำเร็จจากการทำกิจกรรมร่วมกับผู้เรียนชัดเจน ในขณะที่กลุ่มผู้ที่มีวิทยฐานะสูงซึ่งมีความเข้าใจในโครงสร้างและระเบียบปฏิบัติมาอย่างยาวนาน อาจมีการประเมินสภาพการบริหารจัดการด้วยมุมมองที่สะท้อนถึงปัญหาและอุปสรรคตามความเป็นจริง ส่งผลให้ทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวดล ต้นแก้ว (2568) ได้ศึกษาเรื่อง การบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการนิเทศการศึกษาเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูในยุคดิจิทัล: การนิเทศแบบผสมผสาน พบว่า การนิเทศการศึกษาในปัจจุบันจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบให้สอดคล้องกับบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่เร่งให้ระบบการศึกษาต้องพึ่งพาเทคโนโลยีดิจิทัลมากขึ้น การนิเทศแบบผสมผสานที่มีการบูรณาการเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาวิชาชีพครู ลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จของการนิเทศรูปแบบดังกล่าวขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการ ได้แก่ ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี สมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้นิเทศและครู นโยบายสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด และการออกแบบกระบวนการนิเทศที่เน้นการมีส่วนร่วมและการสะท้อนคิด

4. แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร โดยผู้วิจัยนำกระบวนการบริหาร POLC มาใช้เป็นกรอบในการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต สรุปได้ดังนี้ 1) ด้านการเรียนรู้ มีแนวทางพัฒนาคือ สถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตร

สถานศึกษาให้มีความยืดหยุ่นและทันสมัย โดยต้องปรับเปลี่ยนโครงสร้างและเนื้อหาให้สอดคล้องกับบริบทความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในปัจจุบัน เพื่อรองรับการเรียนรู้ที่หลากหลายช่องทาง 2) ด้านการบริหารจัดการ มีแนวทางพัฒนา คือ สถานศึกษาควรบริหารงานด้วยระบบวงจรคุณภาพ โดยนำระบบ PDCA มาใช้อย่างจริงจังในการขับเคลื่อนงาน ตั้งแต่การสร้าง ความเข้าใจ การติดตามตรวจสอบ ไปจนถึงการประเมินและสะท้อนผลร่วมกันเพื่อการพัฒนาต่อเนื่อง 3) ด้านการมีส่วนร่วม มีแนวทางพัฒนา สถานศึกษาควรสร้างภาคีเครือข่ายผ่านการทำ MOU และกำหนดบทบาทที่ชัดเจน โดยจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับองค์กรท้องถิ่นและหน่วยงานภายนอก พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการและเครือข่ายผู้ปกครองให้ชัดเจนเพื่อการทำงานที่เป็นระบบ 4) ด้านการระดมทรัพยากร มีแนวทางพัฒนา สถานศึกษาควรระดมทรัพยากรผ่านสื่อออนไลน์และการสร้างความเชื่อมั่น โดยใช้ช่องทางออนไลน์เป็นเครื่องมือหลักในการประชาสัมพันธ์ และเน้นการรายงานความก้าวหน้าให้ผู้สนับสนุนรับทราบอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดการสนับสนุนที่ยั่งยืน สถานศึกษาควรบริหารทรัพยากรเชิงรุกและยึดหลักความคุ้มค่า โดยปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การทำงานเป็นการเข้าหาแหล่งทุนท้องถิ่นโดยตรง และมีการวางแผนกำกับติดตามการใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผนอย่างเป็นระบบ 5) ด้านเทคโนโลยี มีแนวทางพัฒนา สถานศึกษาควรบริหารเทคโนโลยีโดยยึดหลักความคุ้มค่าและความปลอดภัย โดยวางแผนงบประมาณที่เน้นประโยชน์สูงสุด ควบคู่ไปกับการกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Privacy) อย่างเคร่งครัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพร ทวะกาญจน์ และสุนทรี วรรณไพเราะ (2567) ได้ศึกษาเรื่องการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสงขลา พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายมีความแตกต่างกันตามประสบการณ์และขนาดสถานศึกษา ซึ่งในบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสที่มีขนาดและทรัพยากรจำกัด ทำให้ส่งผลโดยตรงต่อความยืดหยุ่นในการจัดการเรียนรู้

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด ควรมีนโยบายด้านการบริหารหลักสูตรที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยส่งเสริมให้สถานศึกษามีอิสระในการปรับปรุงเนื้อหาและโครงสร้างเวลาเรียนให้ยืดหยุ่น

1.2 สถานศึกษา ควรกำหนดทิศทางและกลยุทธ์การพัฒนาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม (SWOT Analysis) และขับเคลื่อนการดำเนินงานด้วยวงจรคุณภาพ (PDCA) ทั้งระบบ เพื่อให้การบริหารจัดการมีความยืดหยุ่น ทนต่อสถานการณ์และตอบสนองต่อบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตในยุคดิจิทัล สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีบริบทแตกต่างกัน

2.2 ควรวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการเป็นผู้อำนวยการความสะอาดและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เอกสารอ้างอิง

- ชวดล ต้นแก้ว. (2568). การบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการนิเทศการศึกษาเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูในยุคดิจิทัล: การนิเทศแบบผสมผสาน. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.), 7(3), 553-564.
- ธันยรัตน์ กอสัมพันธ์. (2567). แนวทางพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร. วารสารวิจัยวิชาการ, 7(5), 143-158.
- นฤเบศร์ ลือเรือง. (2567). การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต. วารสารเสถียรวิทยปริทัศน์, 5(1), 1-10.
- นิธิภัทร บาลศิริ. (2568). การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ฝั่งธนบุรี กรุงเทพมหานคร. วารสารชมรมบัณฑิตศิลป์, 3(2), 68-81.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น จำกัด.
- พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566. (2566). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 120 ตอนที่ 20 ก. หน้า 62-63.
- ภูมิภควัฒ์ ภูมิพงศ์ศร และคณะ. (2568). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 3(1), 44-59.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. (2567). แผนบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. กำแพงเพชร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). ดัชนีการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประเทศไทย พ.ศ. 2563. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ. (2563). รายงานประจำปี 2563. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ.

สิริพร ทวะกาญจน์ และสุนทรี วรรณไพเราะ. (2567). การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสงขลา. วารสาร
การบริหารและนิตศการศึกษา, 16(1), 58-77